

Minister Rozwoju i Technologii

BM.WSKN.161.121.2023
Warszawa, 11 grudnia 2023 r.

Szanowny Panie,

odpowiadając na Pana petycję¹ przekazaną do Ministerstwa Cyfryzacji według właściwości przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji² w sprawie zmiany przepisów ustawy o dostępie do informacji publicznej poprzez sprecyzowanie kwestii związanych z minimalną treścią wniosku o udostępnienie informacji publicznej (dalej - u.d.i.p.)³, uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

W ocenie Ministra odpowiedzialnego za dział administracji rządowej – informatyzacja zaproponowane przez Pana zmiany w u.d.i.p. nie są konieczne. Wprowadzenie wymogu wskazania imienia lub nazwiska autora wniosku o informację publiczną nie przyczyni się do zabezpieczenia informacji przetwarzanych przez organy władzy publicznej.

Zgodnie z założeniami ww. ustawy można uzyskać dostęp do informacji związanych z działaniem organów państwa, które mogłyby zostać podane do wiadomości publicznej, a nie różnego rodzaju tajemnic prawnie chronionych. Jak wskazuje art. 5 ust. 1 u.d.i.p. prawo do informacji publicznej podlega ograniczeniu w zakresie i na zasadach określonych w przepisach o ochronie informacji niejawnych oraz o ochronie innych tajemnic ustawowo chronionych. W związku z tym informacje istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa państwa nigdy nie powinny być ujawniane w ramach wniosków o dostęp do informacji publicznej, niezależnie od tego czy wniosek będzie podpisany czy też nie. Na marginesie, warto również zauważyć, że ustawa nie ogranicza katalogu osób mogących wnioskować o informację publiczną tylko do obywateli Polski, w związku z czym z tego prawa mogą korzystać również np. cudzoziemcy przebywający w Polsce.

Należy podkreślić, że u.d.i.p. nie przewiduje procedury weryfikacji tożsamości osoby, która składa wniosek. Wniosek ten może być też złożony w dowolnej formie, w tym np. w formie wiadomości e-mail. Sprawia to, że samo wpisanie imienia i nazwiska do wniosku nie gwarantuje, że rzeczywiście zostanie ujawniona osoba, która chce pozyskać informacje.

Ochrona informacji istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa nie powinna odbywać się poprzez zwiększanie wymogów formalnych dotyczących wniosku, ale poprzez wykorzystywanie przepisów o informacjach niejawnych i prawidłowe klasyfikowanie przetwarzanych przez organy publiczne danych. Równocześnie należy zaznaczyć, że wyraźne wskazanie adresata we wniosku wraz z adresem mogłoby ułatwić

¹ Wpływ do MC – 2.10.2023 r.

² Pismo Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 2.10.2023 r. znak: BM-WKA-052-2-223/2023.

³ Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902).

postępowanie związane z tymi wnioskami w szczególności w przypadku konieczności wydania decyzji o odmowie dostępu do informacji publicznej.

Nawiązując natomiast do punktu odnoszącego się do kontrawencjonalizacji lub depenalizacji czynu z art. 23 u.d.i.p., tj. odpowiedzialności karnej tego, kto wbrew ciążącemu na nim obowiązkowi nie udostępnia informacji publicznej, przy czym osoba taka podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku wskazać należy, iż nie każde niewykonywanie obowiązków może stanowić podstawę nałożenia sankcji. Poza umyślną odmową stosowania przepisów u.d.i.p. (poprzez odmowę lub zaniechanie podejmowania czynności) możemy mieć również do czynienia z błędem. Przyjmuje się, że zdarzenia polegające na błędnej kwalifikacji informacji jako niepublicznej, czy też wadliwość procedury stanowią przypadki błędów wyłączających odpowiedzialność karną. Istotne jest przy tym wykazanie braku bezprawności, braku popełnienia czynu zabronionego oraz braku winy⁴. Odmienna praktyka mogłaby prowadzić do nadużywania prawa przez podmioty zobowiązane oraz pozorności praw i obowiązków ujętych w u.d.i.p.⁵.

Niezależnie od powyższego nałożenie sankcji określonej w art. 23 u.d.i.p. może nastąpić wyłącznie w drodze postępowania przeprowadzonego przez sąd powszechny w trybie procedury karnej.

Z up. Piotr Wasilewski
Dyrektor Biura Ministra
w Ministerstwie Cyfryzacji
/dokument podpisany elektronicznie/

⁴ Por. wyrok. SN z 24.05.2018 r., IC KK 348/17, Legalis.

⁵ Por. M. Bidziński, M. Chmaj, P. Szustakiewicz, Ustawa o dostępie do informacji publicznej. Komentarz. Legalis 2023).